

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi päästökauppalaksi – jätteenpolttoa koskeva osuus

Hallituksen esityksen tavoitteena on säätää uusi päästökauppalaki, jolla pannaan täytäntöön muutettu päästökauppadirektiivi. Kierrätysteollisuus ry ottaa kantaa jätteenpolttoa koskeviin kohtiin.

Kierrätysteollisuus ry edustaa yli viittäkymmentä materiaalien keräyksessä, kierrätyksessä ja hyödyntämisessä toimivaa yritystä. Yhdistyksen jäsenet tuottavat muun muassa jätehuollon, jätteen käsittelyn ja hyödyntämisen palveluja maanlaajuisesti kaiken tyyppisille jätteille ja muokkaavat jätteistä erilaisia uusioraaka-aineita, biokaasua ja ravinteita muun muassa valmistavan teollisuuden, rakentamisen ja infrarakentamisen sekä maatalouden tarpeisiin.

Jätteenpoltto ja jätteen rinnakkaispoltto toimivat tällä hetkellä ratkaisuna kierrätyskäsittelyn jäännösjätteille sekä jätevirroille, joille ei joko ole olemassa kierrätysratkaisuja tai jotka kannattaa markkinatilanteessa ohjata energiana hyödynnettäväksi. EU:n jätepolitiikan tavoitteena on jätteen kierrätyksen lisääminen.

Päästökauppalainsäädännöllä tähdätään hiilidioksidipäästöjen hillintään. Kierrätysteollisuus ry kannattaa jätteenpolton sisällyttämistä EU:n päästökauppaan päästökauppadirektiivissä ehdotetulla aikataululla, vuodesta 2028 alkaen. Päästöjen tarkkailua ja raportointia sekä todentamista koskevia vaatimuksia ryhdyttäisiin lakiehdotuksen mukaisesti soveltamaan 2024 alkaen yhdyskuntajätettä polttaviin, kokonaislämpöteholtaan yli 20 MW:n laitoksiin. Komissio arvioi jätteenpolton sisällyttämistä päästökaupan hintaohjaukseen 31.7.2026 mennessä.

Kierrätysteollisuus ry katsoo, että päästökauppa kannustaisi jätteenpolttolaitoksia ottamaan käyttöön hiilidioksidipäästöjen talteenotto- ja hyödyntämisratkaisuja, joista on jo olemassa kehityshankkeita ja suunnitelmia ja joiden voidaan arvioida olevan sektorin pääasiallinen ratkaisu sen tuottamien hiilidioksidipäästöjen hallintaan. Ilman päästökaupan kannustinta investointien hiilidioksidin talteenotto- ja hyödyntämisratkaisuihin arvioidaan yleistyvän hitaammin. Tasavertaisten kilpailuolosuhteiden takia Suomen tulee sisällyttää jätteenpoltto päästökauppaan samassa aikataulussa muiden jäsenmaiden kanssa.

Hyvät perusteet päästökauppaan sisällyttämiselle ovat vahvistuneet viime vuosina Suomen vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitteen myötä. Myös keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa on tunnistettu tarve vähentää jätteenpolton kasvihuonekaasupäästöjä. Vaikka jätehuoltosektorin päästöissä on ollut myönteistä kehitystä kaatopaikan metaanipäästöjen osalta, tulee sektorin päästöjä edelleen vähentää, jolloin ohjauksen kohdistuminen jätteenpoltoon on perusteltua.

Vaikka kierrätysasteen kasvattamiseen tähdätään ensisijaisesti jättepoliittisilla toimilla, Kierrätysteollisuus ry katsoo, että jätteenpolton päästöjen hinnoittelu päästöoikeuden ennustetuilla hinnoilla voi vaikuttaa myös jätehuollossa tehtäviin ratkaisuihin.

Jätteenpolttolaitoksissa poltettava yhdyskuntien sekajäte sisältää jätteen koostumustutkimusten muun muassa mukaan merkittäviä määriä orgaanista biojätettä, jota voitaisiin käyttää biokaasun tuotannossa. Samoin muiden sektoreiden sekalaiset jätteet, kuten rakentamisen ja purkamisen jätteet, sisältävät myös kierrätyskelpoisia jätejakeita. Mikäli päästökaupan jätteenpolto aiheuttama kustannuslisä siirtyy vastaanotettavan jätteen porttimaksuun, siirtyy hintalisä jätehuoltoketjussa jätettä tuottavalle asiakkaalle asti ja kannustaa jätehuoltoketjun toimijoita ja asiakkaita valitsemaan korvaavia käsittelyratkaisuja.

Päästökaupan hintavaikutus voi tällöin ohjata markkinoita investoimaan uusiin kierrätysratkaisuihin.

Kierrätysteollisuus ry pitää kannatettavana, että vaarallisen jätteen poltto rajataan päästökaupan ulkopuolelle ja rajaus kirjoitetaan pykälätasolle koskemaan vaaralliseksi luokitellun jätteen polton aiheuttamia päästöjä.

Lisätietoja:

Mia Nores, +358 44 330 0928, mia.nores@kierratysteollisuus.fi

Katja Moliis, +358 50 525 5762, katja.moliis@kierratysteollisuus.fi